

Wtorek 8 marca 1938 r.

Nr. 68

Cztery trupy w willi generała

Ordynans zamordował żonę generała, 5-letnią córkę, bonę i służącą Morderstwa dokonano na tle rabunkowym — Zbrodniarz zbiegł

SKIERNIEWICE (tel. wł.) — W dniu wczorajszym wrócił po dłuższej kuracji w szpitalu wojskowym w Warszawie, gen. brygady Stan. Kozicki. Gdy generał zapukał do drzwi swej willi przy ul. Marszałka Piłsudskiego 14, nikt nie zglądał się.

Mimo kilkakrotnego dobijania się z za furty nikt nie ukazywał się. Wielce zaniepokojony generał wezwał ślusarza. Drzwi otworzono. Silnie zdenerwowany gospodarz wbiegł do mieszkania. W kuchni na podłodze natknął się na zwłoki służącej, a w przyległym pokoju — leżała bez życia bona, w następnym — żona i córka.

Prerażony dokonaniem odkryciem generał nie stracił jednak zimnej krwi. Natychmiast zaalarmował miejscowy posterunek policyjny, a stąd nadano telefonogram do Warszawy. Wkrótce

potem na miejsce straszliwego, zbiorowego morderstwa przyjechali: prokurator i władze śledcze.

PRZEBIEG ZABÓJSTWA.

Doraźnie przeprowadzone śledztwo ujawniło następujące szczegóły: zbrodniarz, uzbrojony w siekiere, najpierw zamordował służącą, z kolei wpadł do przyległego pokoju gdzie rozplątał głowę guwernantce, wreszcie unurzany we krwi dostał się do następnego pokoju i kilkoma ciosami siekiery zamordował generałową i jej 5-letnią córeczkę Lili.

Sposób dokonania bestialskiej zbrodni dowodzi, że potworny zbrodniarz działał w niesłychanie szybkim tempie. Zdawał sobie widocznie sprawę, że któraś z obecnych osób w willi mogłaby wszcząć alarm. Straszliwe rany na ciele zamor-

dowanych dowodzą poza tym, że ciosy padały na oślep. W kuchni i przyległych pokojach natrafiono na kałuże krwi.

SPRAWCA MORDERSTWA

Na pytanie, kim był morderca nie trudno było znaleźć odpowiedź. Okazało się bowiem, że nagle znikł ordynans generała Bronisław Janowski. Jak opowiadają przypadkowi przechodnie, Janowskiego widziano wieczorem na dworcu. Towarzyszyla mu kobieta. Zbrodnica para miała ze sobą walizki.

Zachowywali się niespokojnie i spoglądali na drzwi.

UCIECZKA ZBRODNIARZA DO ŁODZI

Przed nadejściem pociągu, od jeżdżącego do Łodzi, zakupili sobie w kucie trochę jedła. Janowski był zdenerwowany i opryskliwie odzywał się do kobiety.

Usłyszawszy gwizd pociągu biegiem popędzili na peron, przez nikogo nie zatrzymywani. Oczywiście, nikt nie wiedział jeszcze wtedy o niesamowitej zbrodni w willi generała.

MORD RABUNKOWY.

Oględziny miejsca, gdzie dokonano tak potwornej zbrodni, ustaliły, że mord miał charakter rabunkowy. Mieszkanie jest splewane, brak biżuterii i innej kosztowności oraz gotówki.

Zbrodniarz działał szybko, o czym świadczą rozbite siekiere szuflady w biurku oraz szafce. Wyrzucił w pośpiechu bieliznę, szukając tylko kosztowności i gotówki. Miał widocznie przygotowaną walizkę. Skradł również... ubranie generała.

BŁYSKAWICZNE TEMPO ŚLEDZTWA.

Śledztwo potoczyło się w błyskawicznym tempie. Przeprowa-

dono w mieście szereg rewizji i w rezultacie aresztowano żonę Janowskiego. Oczywiście, że kobieta nie odpowiedziała na pytania, dotyczące mordu i nie umiała wskazać miejsca pobytu swego bestialskiego męża. Przesłuchanie trwało kilka godzin.

LISTY GONCZE

W tym samym czasie poszły w ruch telefony. Rysopis zbrodniarza ułatwi znacznie schwyta nie tego potwora w ludzkim ciełe.

Na miejscu pozostają w dalszym ciągu prokurator i komendant wojewódzkiej policji. Śledztwo trwa.

W MIESZKANIU OSIEROCONEGO GENERAŁA

W mieszkaniu gen. Kozickiego panuje smutna cisza. Przed chwilą zwłoki zamordowanej żony, Heleny i córeczki Lili, ułożono na łóżku. Z kolei zaopiekowano się zwłokami służącej Józefy Olczakówny i bony Piotrowskiej Zofii.

Służba uprząta pokoje.

MIASTO

POD WRAŻENIEM ZBRODNI
Wieść o zbrodni rozeszła się

lotem błyskawicy po mieście. Przed willą generała zbierają się tłumy i żywo komentują straszną zbrodnię.

Z ostatniej chwili

SKIERNIEWICE. (Tel. wł.) Nasz specjalny wysłannik telefonuje z miejsca zbrodni: Jak się okazuje bestialski morderca, ordynans Bronisław Janowski zbiegł ze Skierniewic dnia 4 bm. do Katowic. Towarzyszyla mu kochanka jego i jej dwuletnia córeczka.

Oględziny zmasakrowanych zwłok wykazały, że ś. p. gen. Kozicka otrzymała 7 ciosów siekiere, jej córeczka Lili trzy ciosy, bona Zofia Piotrowska — 4, służąca Olczakówna Józefa — 5.

Dowiadujemy się, że zbrodniarz zrabował buty, ubranie cywilne, jesionkę i palto. Znajdujące się w szafce pieniądze w sumie 1.000 zł. zostały nie-
tknięte.

Prawdopodobnie zbrodniarz polował na pensję generała.

Śledztwo trwa.

Ucieczka przez zamrzniałą wodę

Dalsze walki z walk na Dalekim Wschodzie

SZANGHAI. — Na północ od kolei Lunghai bitwa toczy się w bardzo złych warunkach atmosferycznych. Japończycy znajdują się obecnie w odległości około 6 mil od Żółtej Rzeki pod Hoku. Większość żołnierzy chińskich pierzcha przez zamrznie-

łą w tym miejscu rzekę.

150 chińskich dżonek, zamrznętych na Żółtej Rzece, zostało zniszczonych przez samoloty japońskie.

Na innych frontach panował względny spokój.

Za wszelką cenę utrzymać władzę

Tak postanowiła japońska rada ministrów

TOKIO. Na nadzwyczajnym posiedzeniu rady gabinetowej, odbytym wczoraj wieczorem, postanowiono prowadzić nadal rokowania z partiami politycznymi w sprawie przyjęcia projektu ustawy o mobilizacji narodowej i o kontroli nad elektrowniami.

Gabinet stwierdził z ubolewaniem wzrost pogłosek, przepowiadających zamieszki polityczne, i postanowił utrzymać się za wszelką cenę przy władzy, aby doprowadzić do pomyślnego końca misję Japonii w Chinach, udaremniając wszelką nielegalną ingerencję.

Liczono się z niepowodzeniem tych rokowań, gdyż przewodcy stronnictw nie posiadają dostatecznego wpływu, aby móc dać gwarancję co do głosowania po słów. Minister spraw wewnętrznych admirał Suetsugu zdał sprawę z zarządzeń, powziętych w celu zapewnienia spokoju w Tokio.

Mussolini proponuje Negusowi tron?

Haile Selassie miałby wrócić do Abisynii i panować nad 1/3 częścią kraju

LONDYN. W ślad za „Daily Chronicle” zamieszcza sensacyjną wiadomość, według której

Mussolini ma zaproponować Negusowi tron abisyński.

Według dziennika, pośrednikiem pomiędzy znajdującym się na wygnaniu cesarzem a Mussolinim ma być minister spraw zagr. Wielkiej Brytanii lord Halifax.

Starając się rozwiązać zagadnienie abisyńskie przed wszczęciem rozmów angielsko-włoskich, minister Halifax zakomunikował miał propozycję włoską Negusowi w czasie rozmowy swej z nim w ubiegłym tygodniu. Według tej propozycji, Haile Selassie miałby panować nad częścią Abisynii, równą 1/3 części obszaru całego kraju. Siedzibą jego byłaby Addis-

Ababa. Wiochy miałyby mu wypłacać rocznie 10 tysięcy funtów szterlingów. Sytuacja prawna Negusa byłaby niemal taka sama, jak sytuacja księcia hinduskich, wasalów Anglii.

Dziennik dodaje, że Mussolini, nie zdoławszy osłabić oporu wojowników abisyńskich, którzy zabijają Wiochów znienacka, niszczą drogi i zbiory, zrozumiał, iż Haile Selassie jest jedynym człowiekiem, mogącym panować nad Abisynczykami.

W końcu dziennik zaznacza, że Negus nie powziął jeszcze decyzji.

PARYŻ. Negus zaprzecza jakoby miał wrócić do Abisynii.

„Na śmierć po odarciu z czci”

Przewódca socjalistów belgijskich o procesie moskiewskim

BRUKSELA. Na łamach „Le Peuple”, przewodca socjalistów belgijskich Vandervelde pisze na temat procesu moskiewskiego, iż wysunąć tu można dwie hipotezy: jedna wbrew wszelkiemu prawdopodobieństwu, że proces miał dowiedzieć, iż z jedynym wyjątkiem Stalina wszyscy hierarchowie Związku Sowieckiego są albo zdrajcami i szpiega-

mi faszystowskimi na żołdzie i służbie zagranicznej.

— W tym wypadku cóż pozostaje — zapytuje autor — z rewolucji rosyjskiej.

Dруга hipoteza, że przeciwnym, których stawiono przed trybunałem rewolucyjnym, nie ma żadnych innych dowodów, poza widocznymi zeznaniami oskarżonych, uzyskanymi sposo-

bami i środkami, które pozostają w mrocznej tajemnicy. Nie popełnili oni zarzucanych im monstrualnych zbrodni, a całą tę okropną sprawę przygotowano, aby wysłać ich na śmierć po odarciu ich z czci.

W końcu Vandervelde bierze w obronę byłego ambasadora Belwarskiego i jednego z jego mówców, od 25 lat.

Atak konserwatystów na Rząd

Senat rozpoczął generalną debatę nad budżetem

Na wczorajsze posiedzenie Senatu przybył cały Rząd z prem. gen. Składkowskim na czele. Do rozprawy ogólnej zapisało się przeszło 30 mówców. Brakło generalnego referatu ze względu na chorobę sen. Restwercowskiego. O budżecie nie było prawie mowy.

Cała dyskusja miała charakter wybitnie polityczny. Znamienny był bezwzględny atak konserwatystów, którzy przez usta sen. Bnińskiego odmówili rządowi w jego obecnym składzie zaufania.

W kuluarach utrzymują, że konserwatyści odbyli w niedzielę naradę u sen. ks. Janusza Radziwiłła, gdzie postanowiono wypowiedzieć walkę Rządowi, a w szczególności min. Poniątkowskiemu i min. Świętosławskiemu.

Kwaśne uwagi pod adresem O.Z.N. z tej strony należy tłumaczyć tym, że konserwatyści nie zostali przyciągnięci do prac obozu.

DEKLARACJA O.Z.N.

Pierwszy w dyskusji zabral głos sen. Dąbkowski, który w imieniu parlamentarnego koła O.Z.N. złożył oświadczenie, w którym twierdzi, że w działu obronności Państwa O.Z.N. stwierdza ogromne postępy, w skali rzeczywiście wyjątkowej.

W działu polityki zagranicznej stwierdzić można wzrastające uznanie dla tej polityki ze strony świata zewnętrznego. Z uznaniem należy powitać akcję uprzemysłowienia kraju, w szczególności rozbudowę C. O. P. i przekroczenie granic dawnych zaborów.

Zachodzi jednak potrzeba większego skoordynowania prac poszczególnych resortów, co stać się może ważkim czynnikiem dla zjednoczenia społeczeństwa.

CZERWONA ZAGIEW.

Sen. Sliwiński wskazuje na wstępie na niebezpieczeństwo komunistyczne. Blask czerwonej zagwi, wzniesiony przez bolszewickich tyranów, nie może nie zwracać naszej uwagi.

Żyjemy w atmosferze niepewności, w nasroju ciągłego oczekiwania. Niemal wszyscy oczekują czegoś co ma przyjść, każdy oczekuje czegoś innego. A w gruncie rzeczy nikt nie jest pewien co przyjdzie. Życie polityczne Polski dzisiejszej jest życiem w poczekałki.

Mówca omawia projekt gen. Żeligowskiego o powołaniu rady przybocznej przy Prezydencie Rzplitej. Skład personalny, podany przez inicjatora projektu, wygląda tak, że wóz przewróciłby się na pierwszym zakręcie.

Śmierć adiutanta Goebbelsa

w katastrofie samolotowej

BERLIN. Książę Wilhelm Fryderyk v. Schaumburg zabił się w piątek w Neubrandenburg pod Berlinem w katastrofie samolotu bombowego. Szczegóły wypadku nie są znane. Ministerstwo lotnictwa nie potwierdziło tej wiadomości ani

Następny mówca gen. Malicki nie zgadza się z pesymistyczną oceną sen. Sliwińskiego. Wskazuje że istnieje jednolite postawienie społeczeństwa wobec komunizmu, wobec zagadnień obrony. Zbytek celebrowanie przesłania nam to co się robi, co powinno być zrobione.

Celebrowamy, mówiąc o młodości, o zagadnieniu młodzieżowym, żydowskim, o sprawach gospodarczych. Perła młodzieży „Falangi” czy Orlidzie zupełnie inna młodzież, dla której życie nasze będzie dobrym przykładem pracy i poświęcenia.

SPRAWA LISTU

STUDNICKIEGO

Nie byłbym w porządku ze sobą jako legionista, oświadcza dalej sen. Malicki, gdybym jeszcze nie poruszył zagadnienia, które mnie boli.

Otrzymałszy zdaje się wzywanie od p. Studnickiego z Wilna listy na temat ostatnich zaś w Wilnie.

Jest jedna prawda w życiu naszym, legionistów i żołnierzy Komendanta. Honor służby nakazuje nam reagować bez

względem na to, kto gdzie i jak uwiłacza imieniu Komendanta. Nie jest rzeczą istotną, czy dało bili, czy mniej bili. Ale prawdą jest, że reagować będziemy bez względu na to, czy wymiar sprawiedliwości będzie działał sprawnie, czy mniej sprawnie. Serca nasze i honor żołnierski każą nam reagować natychmiast. (Oklaski).

KRYTYKA OZONU

Sen. Michałowicz stwierdza że takie postacie, jak Marszałek Piłsudski, czyniący Naród raz na tysiące lat, że zamiaszczają drogę Konstytucji wkraczamy na drogę mglistej koncepcji.

Sześć obozu, nie mający żadnej hierarchii w życiu państwa, w tym, bliźni udział w podjęciu Rady Ministrów. Podsekretarz stanu najważniejszego resortu poświęca się całkowicie pracom Obozu.

Odszedł jeden Mąż Opaczności a pozostało wiele mężów „na bacznościowych” (We śmiech).

Polska się nie rozkłada do widoku tego np. Zjazd PPS, Stronnictwa Ludowego, oraz

zjazdu pracownicze. Mówią ona wyraźnie że chcą polegić Polski. Ale elitarna ordynacja wyborcza musi być zmieniona.

Rok 1940 zbliża się. Duch Doży jest w śluzie robotnika, chłopu i inteligenta polskiego. Natchnijmy tym duchem Polskę, a będzie pożyźnia i witalna.

Z kolei zabiera głos sen. Bniński. Uważa on, iż tegoroczna dyskusja parlamentarna dowiodła, że w łonie rządu nie ma jednolitych zasad politycznych i programowych, że poszczególne ministrowie, a nawet wojewodowie, prowadzą politykę na własną rękę, która jest nawet czasem sprzeczna z interesem narodu.

Mówca krytykuje politykę wobec Związku Nauczycielstwa Polskiego. Politykę agrarną min. Poniątkowskiego uważa za niekodyfiowaną.

Najlepsza polityka zagraniczna nie da dodatnich wyników, gdy nie jest prowadzona w oparciu o zwartą wewnętrzna politykę państwową. W sprawach polityki zagranicznej społeczeństwo winno być lepiej informowane.

Minister Beck w Rzymie

RZYM. Wczoraj rano min. Józef Beck w towarzystwie zastępcy szefa protokołu hr. Cittałini, amb. Wysockiego, szefa gabinetu Lubieńskiego i wice-dyr. Potockiego udał się do pałacu Kwirynalskiego, gdzie wpiął się do księgi audiencyjnej.

Następnie min. Beck odjechał do Panteonu, aby złożyć dwa wieńce na grobach królów włoskich: Wiktora Emanuela II i Humberta I-go.

Przed Panteonem powitali ministra przedstawiciele garnizonu rzymskiego oraz szefowie gwardii honorowej Panteonu.

Generał zamordowany

SZANGHAJ. Wczoraj rano zamordowano generała Szou-Fenhszi, b. dowódcę 20 armii chińskiej, w chwili gdy opuszczał swe mieszkanie w koncepcji francuskiej.

Jak się zdaje Japończycy proponowali ostatnio generałowi Szou-Fenhszi objęcie kierownictwa jednego z rządów prowincjonalnych w Chinach Centralnych.

*Walczyła przemiana materii zapewniona
Lila Przechycająca Karpinińskiego
Dudelkoł. 1.50 - torbka 25 groszy*

Licznie zgromadzona publiczność zgłowała ministrowi serdeczną owację.

Z Panteonu min. Beck odjechał na Piazza Venezia, gdzie odbyła się ceremonia złożenia wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza.

Ministra i osoby mu towarzyszące powitały kompania honorowa karabinierów królewskich i kompania bersalierów ze sztan darami i orkiestra.

CHOROBY PLUC

Gruźlica płuc jest nieulegalną i chorobą, nie robiąc różnicy dla płeć, wieku i stanu, kosztuje miliony ludzi. — Przy zwalczaniu chorób płucnych bronchitów uporczywego męczącego kaszlu, grypy itp. stosuj pp lekarstwo

BALSAM TRIKLAN - AGE

który, ułatwiając wydzielaniu się płwociny, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel.

RADIO

WTOREK, 8 MARCA

Warszawa I (Raszyn)

6.15 Piosn. „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.15 Przerwa. 11.15 Audycja dla szkół. 11.40 Ottorino Respighi: Ptaki — suita (płyty). 12.03 Audycja południowa. 13.00—15.30 Przerwa. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 „Rzeczy ciekawe z pięciu części świata” — audycja dla dzieci starszych. 16.15 Fantazje na temat znanych pieśni. 16.50 Pogadanka aktualna. 17.09 Piosn. polska w Rzymie. 17.15 Recital wiolonczelowy Mauricea Maréchal. 18.00 Wiadomości sportowe. 18.25 Audycja dla wsi. 19.00 „Niesmiertelne książki”. 19.30 Kilka nowych pieśni w wykonaniu Maurycyego Janowskiego. 20.00 „Coś dla każdego” — koncert rozrywkowy. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Koncert symfoniczny. 22.00 Melodie taneczne.

Warszawa II (Mokotów)

13.00 Dawna muzyka kameralna. 14.00 Koncert rozrywkowy (płyty). 15.00 Pogadanka aktualna. 15.10 Wiadomości sportowe. 15.15 Orkiestra salonowa. 16.15—18.00 Przerwa. 18.00 Muzyka lekka (płyty). 19.05 Recital fortepianowy. 22.00—22.00 Przerwa. 22.—22.20 „O orłowiu, który sprzedał własną skórę” — piosn. 22.20 Melodie lekkie i taneczne (płyty)

Po złożeniu wieńca orkiestra karabinierów odegrała hymn „Jeszcze Polska nie zginęła”.

Z kolei min. Beck złożył wieńec przed pomnikiem poległych faszystów w pobliżu Kapiolu.

Następnie udał się min. Beck do pałacu Chigi, gdzie złożył wizytę ministrowi Spraw Zagranicznych hr. Ciano.

Po tej wizycie min. Beck skierował swe kroki do pomnika Marszałka Piłsudskiego, gdzie powitała go licznie zgromadzona kolonia polska świecka i duchowna. Po obu stronach popiera Marszałka powiewały sztan dary Polski i Włoch.

Min. Beck złożył u stóp pomnika wieńec, przewiązany wstęgą z napisem: „Pulkownik Józef Beck”.

Słowacja domaga się autonomii

Ostre rezolucje na licznych manifestacjach

BRATISLAWA. W związku z manifestacją słowackiego stronnictwa ludowego w Ruzomberku, na której Słowacy wypowiedzieli się przeciwko wstąpieniu do rządu i wyrazili gotowość współpracy z mniejszościami narodowymi w Słowacji, prasa centralistyczna w Słowacji podjęła ostrą kampanię przeciwko stronnictwu ks. Hlinki, zarzucając mu antypaństwo we nastawieniu.

Socjalistyczne „Robotnicze

Sensacyjna depecha

PARYŻ, (PAT). Alfred Rosmer, któremu Kreslinski miał złożyć w r. 1928 wycenę poważną sumę pieniędzy w Berlinie, przelał do prokuratora Wyszyńskiego telegram następującej treści:

„Prokurator Wyszyński, Moskwa. Zaproponowałem stanowczo twierdzeniu Kreslinskigo, jako bym się z nim spotkał w Berlinie w r. 1923. Proszę o odroczenie procesu celem odparcia zarzutów. Rosmer”.

O Ono Negusa w Rzymie

SKIM MUZEUM

RZYM, (PAT). Marszałek Graziani złożył Mussoliniemu sprawozdanie ze swej działalności w Abisynii i wręczył korony dawnych negusów oraz berło negusa Haile Selassie.

Mussolini zarządził, by korony i berło zostały wystawione w Muzeum Kolonialnym w Rzymie.

Chrzest córki ks.

Juliany

HAGA, (PAT). Chrzest ks. Bernharda, córki ks. Juliany i ks. Bernharda odbędzie się w Hadze na początku maja. Opóśnienie chrztu, który odbędzie się zgodnie z tradycją w rezydencji królewskiej w Hadze, nastąpiło z powodu złej pogody.

Nowe mundury

Wojska holenderskiego

Wojsko holenderskie ma otrzymać nowe mundury. Specjalna komisja sporządziła dwa nowe modele, które nosi obecnie kilku oficerów i szeregowców na próbie. Nowe mundury mają kołnierze otwarte, jak przy marynarkach ubrania cywilnego i krawaty oraz odznaczają się wyglądem bardziej sportowym.

Na F. O. M.

Stan zbiórki na Fundusz Obrony Morskiej na dzień 2 marca r. b. wyraża się imponującą kwotą zł 6.420.974,37.

Z sumy tej wypłacono już na budowę okrętu wojennego „Orzeł” zł 4.315.000.

Znów zabrodni bandytów

Ofiarą padła żona ogrodnika

Tak zwana Górka w Kole była terenem ohydnych napadów bandyckich.

Do domku ogrodnika, 75 letniego Włodocha Lewandowskiego, w którym mieszkał wraz z żoną, 51 letnią Weroniką, wtargnęło w niedzielę o godzinie 20.30 wieczorem dwóch mężczyzn. Twarze mieli zakryte chustkami. Jeden z nich przyknuwszy „Ręce do góry” rzucił się na Lewandowskiego i wyszczerzył. Kula uderzyła w ramię i handla przelał krew. Drugi ruszył kolbą rewolwerową po głowie

Tymczasem drugi bandyta wbiegł do przyległego pokoju, w którym znajdowała się Lewandowska i zadał jej nożem dwa cięsy w prawy bok i podudzie. Lewandowska zdołała przez wybitą szybę wybiec na ulicę i wszcząć alarm.

Bandyci rzucili się wówczas do ucieczki, nie zdążywszy nic zabrać z sobą. Lewandowska została przewieziona do szpitala, gdzie wkrótce zmarła. Lewandowski, który ma zmasakrowaną twarz, został również przewieziony do szpitala

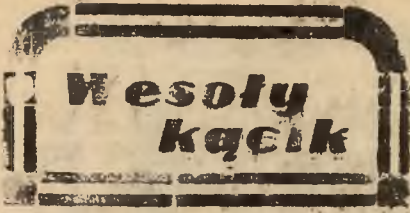
Zwiększenie budżetu państw. Turcji

na cele obrony narodowej

STAMBUŁ, (PAT). Projekt budżetu państwowego Turcji na 1938—1939 r. został ostatecznie uchwalony przez rząd w Ankarze i przesłany Wielkiemu Zgromadzeniu Narodowemu. Budżet opiewa na 248,3 milionów fun-

tów tureckich, czyli został podniesiony o 17 milionów w porównaniu z rokiem poprzednim.

Z tej sumy 15 milionów funtów przeznaczono na obronę narodową

Pod pachą

Do tranwaju wszedł jego mość, dźwigający pod pachą duży pakunek.

— Miał pan za dwa bilety. — czekali mu konduktor.

— Za co drugi bilet? — zdziwił się jegomość z pakunkiem.

— Za to, co pan ma pod pachą.

Pasażer zdziwił się jeszcze bardziej.

— A ślad pan wie, że ja mam coś pod pachą?

— Przecież widzę.

— Widzi pan?! Ho, ho! To dopiero z pana doktor!

— Doktorem nie jestem, ale ślepy też nie jestem! — zniecierpliwiał się konduktor — Płaci pan?

— Owszem. Proszę 20 groszy.

— Płaci pan 40! Za dwa bilety!

— Za co drugi bilet?

— Za to co pan ma pod pachą!

— Za guz?! — zdziwił się znów pasażer.

— Jaki guz?! — sapnął gwałtownie konduktor.

— No ten pod pachą! Początkowo był mały przyszczyk, a potem zrobił się spory guz. Pan ma nadzwyczajny wzrok, że pan od razu spostrzegł.

Konduktor wzruszył ramionami.

— Mnie pański guz nic nie obchodzi!

— Więc dlaczego pan mi każe kupić drugi bilet?

— Nie za guz!

— A za co?

— Za paczkę.

— Za jaką paczkę.

— No tą, którą pan ma pod pachą!

— Kiedy ja pod pachą mam guz!

Konduktor stracił do rzeczy cierpliwość. Na szczęście na przedniej platformie znajdował się policjant. Wezwał go do pomocy.

— Ten pan — wskazał na pasażera z pakunkiem — nie chce wykupić biletu za bagaż.

— Bo z jakiej racji mam płacić? — uniósł się pasażer. — Za guza się należy bilet? O ile mi wiadomo guzy można przewozić bez biletu!

— Ależ panie! Zrozum pan, do licha! Tu nie chodzi o guz!

— Tylko o co?

— O paczkę!

— Jaką paczkę?

— Którą ja mam pod pachą.

— Kiedy ja pod pachą mam guz. Z początku był przyszczyk a potem zrobił się guz! Byłem nawet u doktora...

— Proszę opuścić wagon — oświadczył policjant, widząc, że nie dojdzie do porozumienia.

— Dobrze! Wsiadę! — mruknął z uporem pasażer, dźwigając pakunek do wyjścia. — Ale za guza nie zapłacę.

Wsiadł na najbliższym przystanku. Jakis pasażer, który wysiadł również, spojrzął na niego z politowaniem.

— Ale pan uparty! Czy pan rzeczywiście nie rozumiał o co chodzi konduktorowi?

— Rozumiałem.

— Więc czego pan się upierał, że pan ma guza.

— Bo mam!

— Ale konduktorowi chodziło o paczkę!

— A mnie chodziło o guz.

— Nie rozumiem dlaczego? Musiał pan przez swój upór wy-

Ślub skazanego na śmierć bandyty

Na 12 godzin przed egzekucją, ożenił się z matką swego dziecka

W niedzielę o godz. 6-ej rano Kat Braun stracił na dziedzińcu więzienia sądowego w Brodnicy bandytę, 34-letniego Franciszka Więchowickiego.

Więchowicki był znany w powiecie brodnickim jako niebezpieczny przestępca. Karany był kilkakrotnie, między innymi 3-letnim więzieniem za napad rabunkowy na fabrykę Zajączdzian pod Radoniem.

Ostatnio brał udział w ohydnym morderstwie, dokonanym w Elżni (pow. grudziądzki), gdzie ofiarami bandytów padli małżonkowie Wiechmanowic i

ch parobek.

Wrócił po tym, w nocy z 9 na 10 listopada 1936 roku, Więchowicki został schwytany na goścym uczynku włamania do sklepu skór w Lidzbraku. W czasie przesłuchania przestępstwa na posterunku policyjnym przez posterunkowego Sibera. Więchowicki porwał ze ściegu rewolwer i zastrzelił policjanta.

Sąd okręgowy w Toruniu skazał bandytę na karę śmierci. Gdy w sobotę przyszła wiadomość, że Pan Prezydent nie skazał z prawa łaski, Więchowicki zwrócił się do władz wię-

ziennych z niezwykle prośbą. Oświadczył, że chciałby przed śmiercią ożenić się z matką swojego dziecka.

Władze zadośćuczyniły temu żądaniu i w sobotę wieczorem odbyła się w kaplicy więziennej ceremonia zaślubin człowieka, który za 12 godzin miał zawisnąć na szubienicy. Ślubu udzielił kapelan więzienia w obecności naczelnika i dozorców.

Sakramentalnej formułce „nie opuszczę cię aż do śmierci” towarzyszyło łkanie „nanny młodej”. również i Więchowicki był spokojny. Był śmiertelnie

blady i drżącym głosem rzekł: „nie opuszczę cię aż do śmierci”...

Po ceremonii zaślubin małżonkowie zamienili z sobą długie pocałunek, a następnie kilka chwil spędzili w rozmównicy. W końcu małżonkowie musieli się rozstać. Straż więzienna odczyta skazanie i odprowadziła go do celi, gdzie całą noc spędził na rozmowie z kapelanem.

Nad ranem Więchowicki został wyprowadzony na dziedzińiec więzienny, gdzie czekał już na niego kat...

Ponury bilans trzech procesów

wyreżyserowanych przez „czerwonego cara” Rosji-Stalina

Odbywający się obecnie w Moskwie wielki proces polityczny, wyreżyserowany przez Stalina jest czwartym z kolei w ciągu ostatnich dwóch lat. Dla orientacji Czytelników podajemy niżej krótki przegląd tych procesów.

I-SZY PROCES, TRWAŁ OD 19 DO 21 SIERPNIA 1936 ROKU

Akt oskarżenia: Spisek zainicjowany przez Trockiego, który miał na celu obalenie rządu sowieckiego oraz śmierć Stalina i kierowników nawy państwowej.

Wyroki: Wszyscy oskarżeni, w liczbie 16: Zinowiew, Kamioniew, Smirnow, Guzman, Bernan, Jurm, Natan Lurie, Mojżesz Lurie, Fritz Dawid, Dreyser Remgold, Eydekimow, Bakajew, Mrazekowski, zostali skazani na karę śmierci. Egzekucja odbyła się 25 sierpnia 1936 roku.

2-GI PROCES, TRWAŁ OD 23 DO 25 STYCZNIA 1937 ROKU.

Akt oskarżenia: — Zdrada partii, szpiegostwo, przygotowanie aktów terrorystycznych.

Wyroki: 13 oskarżonych zostało skazanych na śmierć, a

miałowicie: Piatakow, Bogusławski, Dronis, Murałow, Chotow, Liwsiyc, Serebriakow, Czmazew, Arnold Grasz, Puzin, Turek, Ratajczak. Egzekucja odbyła się 30 stycznia 1937 roku.

Radek, Arnold i Sokolnikow zostali skazani na 10 lat więzienia, a Szeifow na 8 lat.

3-CI PROCES ODBYŁ SIĘ 12 CZERWCA 1937 ROKU.

Akt oskarżenia: Zdrada partii i armii.

Wyroki: Wszyscy oskarżeni w liczbie 8: marszałek Tuchaczewski, generałowie: Jakir,

Ubojewicz, Kork, Eidemann, Feldman, Primokow, Pułna, zostali skazani na karę śmierci. Egzekucja odbyła się tego samego dnia.

1-TY PROCES KTÓRY ROZPOCZĄŁ SIĘ 2 MARCA 1938 ROKU JESZCZE TRWA OBECNIE.

Akt oskarżenia: Szpiegostwo, przygotowania aktów terrorystycznych, zabójstwo Gorkiego, współudział w zabójstwie Kirowa.

Ławę oskarżonych zajęło 21 osób, z których najwybitniejsi są: Rykow, Bucharin, Tczekow, Grinko, Rakowski, Krestiniński, Bessonow, Rosenholz, Jagoda, Bukanow, Szarange-wicz, Krukow, lekarze Piatniew, Maksimow, Kozakow, Lewin, Winogradow.

CO SIĘ STAŁO Z CZŁONKAMI „POLITBIURA” PARTII KOMUNISTYCZNEJ KTÓRY DOKONAŁI PRZEWRÓTU W PAŹDZIERNIKU 1918 ROKU.

Lenin: — zmarł w roku 1924. Jego zabalsamowane zwłoki spoczywają w mauzoleum na Czerwonym Placu w Moskwie.

Zinowiew: — rozstrzelany 25 sierpnia 1936 roku.

Kamioniew: — rozstrzelany 25 sierpnia 1936 roku.

Trocki: — na wygnaniu od 1929 roku.

Kirow: — zabity 1-go grudnia 1934 roku.

Tomski: — popełnił samobójstwo 23 sierpnia 1936 roku.

Rykw: — zajmuje obecnie ławę oskarżonych przed trybunałem moskiewskim.

Bucharin: — zajmuje ławę oskarżonych przed trybunałem moskiewskim.

Stalin: — sekretarz generalny partii komunistycznej i rzeczywisty władca Rosji Sowieckiej.

uzywajcie mydła SHIRLEY GILFILLAN PARIS

zawiera ono olejki oliwkowe które udelikatniają cerę.

Shirley Temple gwiazda 20th. Century Fox

Poszukiwanie sprawców mordu

popelnionego na osobie szofera w Lyonie

PARYŻ. Policja i władze śledcze Lyonu prowadzą w dalszym ciągu poszukiwania sprawców mordu, popelnionego na osobie szofera taksówki, jak również uczestników napa-

du na drugiego szofera taksówkowego w pobliżu Lyonu.

W związku z mnożącymi się napadami rabunkowymi na szoferów, władze policyjne Paryża wydały zarządzenia, które

mają zabezpieczyć szoferów przed bandytami. Każdy szofer taksówki, którą pasażer będzie chciał wyjechać szczególnie wieczorem poza Paryż, ma prawo żądać od najbliższego posterunku policyjnego wylegitymowania pasażera, a poza tym każdy najbliższy komisariat policji obowiązany jest przyjąć od szofera do depozytu pieniądze i kosztowności, jakie przy sobie posiada.

Zdarzało się bowiem, że rabunki były właśnie spowodowane tym, że szoferzy posiadali przy sobie wieczorem po kilkaset lub nawet po kilka tysięcy franków.

Wyroki śmierci w Palestynie

za udział w walkach przeciw Anglikom

HAIFA. Na skutek informacji, dostarczonych przez Mohameda Kali, aresztowanego przed 6-ciu dniami przewodcy Arabów policja przeszukała

przy pomocy wojska okolice Nazare'u, przy czym aresztowano czerech uzbrojonych Arabów, na których głowy nałożona była cena.

Trybunał wojskowy sędzić będzie w tym tygodniu 20-u oskarżonych, spośród których kilku zostanie prawdopodobnie skazanych na śmierć.

2 x dziennie za 1 grosz

IDEALNIE CZYSZĄ ZĘBY HYDROKO DO ZĘBÓW CHERYS O NIEZROVNANYM SMAKU

GIEŁDA

Tendencja utrzymana. Bank Polski płaci: WALUTY

Dolar 5.24, Fr. franc. 17.81, Funt ang. 25.37, Gulden gd. 97.35, M. niem. 98, srebrna 113.

DEWIZY

Belgia 89.50, Holandia 295, Londyn 25.45, N. Jork-kabel 5.27, Paryż 17.21, Praga 18.50, Szwajcaria 122.35.

PAPIERY PROCENTOWE

Dolarówka 42.60, 3 pr. inwest. 1 em. 84, II em. 85, 4 pr. konsolid. 65.25, Konwersji 62.75, 4 1/2 pr. poz. wewn. 69.25, 4 1/2 pr. L. Z. Z. 63.50, 5 pr. L. Z. W. 1933 r. 70.50.

AKCJE

B. Polski 112, Wawrz. Cakier 36, L. 61, Starachowice 39.25, Zyrardów 72

Nigdy nie jest za późno myśleć o zdrowiu

cięższ na chorobę wątroby, pęcherza, żółci, kamieni żółciowych, śluz przemieszany materią, na bóle artretyczne czy podagryczne, wzdęcie brzucha, odbijanie się lub skłonności do obstrukcji. — Pamiętaj, że nigdy nie będzie za późno, o ile używaj będziesz ziół moczopędnych „DIUROL”, które zapobiegają nagromadzeniu się kwasu moczowego i innych szkodliwych dla zdrowia substancji, zatruwających organizm. — Daj jeszcze kup pudełeczko ziół „DIUROL”, a gdy przekonasz się o dodatnich skutkach ich działania, zalecać będziesz i swym najbliższym. Sposób użycia na opakowaniu. Oryginalne ZIOŁA „DIUROL” GASECKIEGO (z kogutkiem) sprzedają apteki i składy apteczne.

Serce i żaladek po prawej stronie
Wątroba i śluzowa kiszka po lewej stronie

MONTREAL (PAT). Kierownik szpitala w miejscowości Drummondville zawiadomił o niezwykłym przypadku, dokonany w czasie operacji, której poddano 9-letniego chłopca tam zamieszkałego.

Chłopak ten, jak się okazało, miał wszystkie organy po przeciwną stronę, wątrobę zaś i śluzową kiszkę po lewej

KONRAD RYLSKI

MŚCICIEL

PRAWDZIWE DZIEJE SŁAWNEGO ZBOJNIKA
DOBROCZYŃCY BIEDNYCH I POKRZYWDZONYCH

W chacie mieszkała piękna, młoda czeczenka z chorą matką.

Kibirow powiedział Czeczence, że idzie do Groznego, że ma tam dostać pracę i poprosił o nocleg.

Czeczenka, — imieniem Wadzia — zgodziła się.

Była piękna noc... Kibirow i Czeczenka całowali się namiętnie... Gdy wracali do saki, Kibirow szepnął: „Nie odejdę od ciebie... — „Jakto?” — szepnęła jakby z nagłym przestraszonym Wadzia.

Po prostu... Nie odejdę stąd... Nie pójdę jutro do Groznego... Zostanę u ciebie...

— To nie możliwe... — zachnęła się dziewczyna.

— Wszystko jest możliwe... Jeżeli tylko chcesz...

— Ależ ja nie chcę tego... nie mogę...

— Nie chcesz?!... Ty nie chcesz?!... Wadzia... Kłamiesz teraz... — ścisnął ją Kibirow w swoich ramionach.

— Puść... Ali... Musimy wejść do saki... Matka...

Kibirow opanował się. Weszli do saki...

Z drugiej izby doszedł do nich słabowity głos. — Wadzia, to ty?... Gdzie byłaś tyle czasu?...

Wolałam cię parę razy...

— Wyszłam tylko zaczerpnąć trochę powietrza, mam... Cały dzień prawie byłam dziś w saku. Coś chciała?... — weszła Wadzia do drugiego pokoju.

Kibirow został sam.

Czuł jeszcze żar ciała Wadzi, jakby ją miał przy sobie... Na ustach słodycz jej pocałunków...

„Ali” powziął postanowienie:

Nie, nie odejdzie stąd... Ma przed sobą parę wolnych dni... Do obozu Selim-Chana i tak nie może jeszcze wracać... Czyż miałby te dni spędzić samotnie w górach?...

Należy mu się trochę wytchnienia, życia mu się należy... A że Wadzia się opiera — to nie... Nie nadaremnie „Ali” jest oficerem carskim... Już on potrafi zdobyć serce młodej, pełnej temperamentu kobiety... Sama jeszcze będzie go błagała, żeby nie odchodził...

Wadzia wróciła do Kibirowa tylko na krótką chwilę. Zrobiła mu posłanie i ucałowała go w śpiączkę, szepnęła:

— Muszę tam wejść... Matka się domyśli...

Silną prawie musiała się Wadzia wyrwać z jego ramion.

Wbiegła do izby, w której leżała matka. Poło-

żyła się obok niej.

„Co ja teraz zrobię?”... — myślała z rozpaczą prawie. — „Ten Ali... ten nieznany jeszcze przed kilkoma godzinami Ali, a teraz taki upragniony... i bliki... Co ja z nim zrobię?... Co powie Euwer?!”

Przed oczyma Wadzi stanął Euwer, zapalczawy, silny dzigit...

„Co on powie, gdy zastanie tu obcego mężczyznę?...”

„Nie!” — zdecydowała Wadzia, — „Ali nie może tu pozostać... Jutro z samego rana każę mu iść!”

Kibirow rzucał się długo na posłaniu. Nie mógł wcale zasnąć...

Co prawda, był przekonany, że piękna Czeczenka przyjdzie do niego, gdy matka zaśnie... Ale oczekiwania zawiodły go tym razem...

Z rana przywił Czeczenkę radosnym:

— Marsz aluk, Wadzia!... Jak ci się spało?...

Wadzia pokazała mu w uśmiechu dwa rzędy śnieżno-białych zębów.

— Dobrze, Ali... Doskonale... — odpowiedziała — A ty?...

— spojrzała na niego kokieteryjnie zmrużonymi oczyma.

„Ona w dzień jest jeszcze piękniejsza...” — przebiegła myśl przez głowę Kibirowa.

— Ja jeszcze lepiej, aniżeli ty... — odpowiedział, przekomarżając się z nią. — Zasnąłem od razu, gdy się tylko położyłem...

Wadzia roześmiała się.

— No, a teraz zjesz coś... i ja zjem... no i pójdziemy sobie... — powiedziała.

— Dokąd pójdziemy?...

— Jakto, dokąd?... Ja do swoich zajęć, a ty powędrujesz sobie dalej, do Groznego...

„Wspaniała jest ta Czeczenka... Z jaką zimną krwią ona mi to mówi... Jakby nic między nami nie było...”

— Mylisz się, Wadzia... — odparł swobodnym tonem — Zapomniałaś chyba, co ci wczoraj powiedziałem...

— Nie zapomniałam wcale... Powiedziałeś mi, że masz dostać pracę w Groznm... — odparła tym samym zimnym tonem, co poprzednio.

— Nie udawaj... Powiedziałem, że nie odejdę tak prędko od ciebie i nie odejdę... Chyba, że mnie siłą wyrzucisz... — dodał, spoglądając błyszczącymi oczyma w jej oczy i uśmiechając się bez-

trosko.

Na twarzy Wadzi odbił się lęk i zachwyt jednocześnie...

Kibirow podciągnął ją ku sobie...

— Ty niemądra dziewczyno... Czy źle ci było ze mną?... Czy chcesz naprawdę, żebym już teraz stąd odszedł... Czy nie podobam ci się?...

Gorąca krew Czeczenki zapaliła płomień na jej twarzy... Przygłębiała do Kibirowa całym ciałem...

— Tak... Chcę żebyś został... Ale nie mogę... Zrozum, że nie mogę... Matka — zastaniała się jakby tym wyrazem.

— Co matka?... Powiesz jej, że zastąpię i muszę tu zostać jeszcze dzień - dwa... Ona przecież leży... Albo mam inny plan!...

— Jaki?...

— Przez cały dzień będę gdzieś w pobliżu, w górach... A wieczorem przyjdę tu do ciebie...

Wadzia aż podskoczyła ze zdumienia i z radości jednocześnie.

— Jakże ty masz pomysły... Ali, co to za dzigit z ciebie... A jeżeli ktoś to zauważy, ktoś, komu zależy na mnie?... — rzuciła nagłe wyzywająco.

— Nic mnie nikt nie obchodzi... Pragnę twoich pocałunków, Wadzia... Będzie tak, jak powiedziałem...

I Kibirow postawił na swoim...

Cały dzień spędził w górach, pełen radosnego podniecenia... Już dawno nie czuł się tak wesoły i pełen młodzieńczości...

Chwilami przypominały mu się słowa pięknej Wadzi:

„A jeżeli zauważy to ktoś, komu na mnie zależy...”

„Czy ona ma swego chłopca?... może narzeczony... Narażam się może na straszną awanturnię... U tych Czeczenców nie ma żarów... A muszę przecież wrócić do Selim-Chana...” — myślał z pewnym niepokojem Kibirow.

Ale szybko odegnął od siebie te myśli. Teraz ma kilka dni wolności, swobody... Precz z myślami o Selim-Chanie!...

Kibirow czuł się jak za dobrych, oficerskich czasów... Jak podczas wesołego urlopu, w którym podbił nie jedno serduszko kobiece... Chwilami dziwił się po prostu, że nie nosi na sobie teraz oficerskiego munduru, tylko jakiś dziwny strój góralski...

Wieczorem poszedł do Wadzi...

Zapukał lekko do chaty, tak, jak się umówili.

(Dalszy ciąg jutro)

Jutro dalszy ciąg powieści „Dzień Zapłaty”

Tajemnice szpiegostwa

W sidłach szantażu

Sensacyjna afera pułkownika Redla

Do pułkownika Redla przybyła tajemnicza kobieta, która chciała go usidlić miłością. Nie udało się to jej jednakże. Redl odpchnął ją od siebie, wykazał jej, że jest szpiegiem, przedkładając konkretne dowody.

10

— Diable, morderco — krzyczała kobieta — wypuść mnie stąd!

— O, z całą pewnością wypuszczę panią, — usmiechnął się Redl — ale uważam, że taka kobieta jak pani nie powinna chodzić sama. Dodam pani do towarzystwa dwóch żandarmów...

Kobieta rzuciła mu się do nóg i zanosząc się łzami, błagała:

— Panie pułkowniku, niech pan mnie ratuje, niech pan nie pozwoli mi zginąć, padłam bowiem ofiarą mego lekkomyślnego kochanka... On mnie tutaj przysłał... On ponosi za wszystko winę... Niech pan mnie stąd wypuści, błagam pana... Przrzekam panu, że będę należała tylko do pana... Uczynię wszystko czego będzie ode mnie pan żądał... Ale niech pan nie pozwoli mi zginąć. Niech pan mnie nie aresztuje...

— Dobrze, — oświadczył — zwolnię panią, ale żądam wzajemnie jednej rzeczy.

— Uczynię dla pana wszystko — szlochała kobieta, drżąc na całym ciele.

— Niech pani mi poda nazwisko i adres swego kochanka... —

rzekł sucho Redl. — Może się pani uratować jego kosztem. Daje pani dziesięć minut do namysłu.

— Czy mam zdradzić kochanka? — zapytała, cynicznie się uśmiechając? — Właściwie to ja już od dawna go nie kocham... Przyszłam tutaj, ponieważ szukam mocnych wrażeń... „Robota” ta nęciła mnie. Niech pan da jednak słowo honoru, panie pułkowniku, że pan mnie zwolni.

— Oficer austriackiej armii nigdy nie złamał danego słowa — oświadczył z napuszoną miną. — Powtarzam pani jeszcze raz: może uratować siebie kosztem człowieka, który panią tutaj przysłał. W przeciwnym wypadku zawiśnie pani na szubienicy...

Ostatnie słowa Redla tak strasznie podziały na kobietę, że konwulsyjnie zadrżała i spazmatycznie się rozplakała.

— Niech pan mnie ratuje, panie pułkowniku — zawołała poprzez łzy.

— Jak nazywa się pani kochanek? — padło pytanie.

— Boję się panie pułkowniku... Boję się, że on mnie zabije... kobieta ukryła twarz w dłoniach.

— Dlaczego wygadałam się? Dlaczego? —

— Ma pani dwie możliwości, — sucho zauważył Redl — teraz zależy od pani, co pani wybierze:

szubienicę, czy podanie nazwiska swego kochanka...

Redl wyjął notes i ołówek.

— Proszę, słucham.

— Jest to urzędnik kolejowy, Hans Leber.

— Gdzie mieszka? —

— W Pradze.

— Zostanie pani zwolniona dopiero wówczas, gdy zaarrestujemy Hansa Lebera.

Redl wszedł do przyległego pokoju i zatelefonował do żandarmerii.

— Proszę przysłać do mego mieszkania dwóch żandarmów.

Po pół godzinie kobieta została przewieziona pod eskortą dwóch żandarmów do aresztu.

Już następnego dnia sprowadzono do gabinetu Redla Hansa Lebera skutego w kajdany. Był to przystojny, elegancko ubrany mężczyzna około lat trzydziestu.

Leber zaprzeczył wszystkiemu i opowiedział co następuje: Kobieta ta nazywa się Teresa Stieglitz. Jest to popularna w Pradze kokotka, która była częstym gościem najwytworniejszych kawiarni i nocnych lokali. Przez pewien czas występowała w warszawskim kabarecie „Akwarium”, gdzie zawarła znajomość z oficerami rosyjskimi. Leber poznał ją w Pradze. Przez pewien czas kochał się w niej i wydawał na nią dużo pieniędzy. Ona wykorzystywała go, znęcała się nad nim, drażniła go i prawie każdego dnia zdradzała, doprowadzając go do rozpacz.

W końcu Leber zrozumiał, że grzęźnie w błocie. Widział bowiem swą kochankę stale w towarzystwie podejrzanych osób. Kilka razy udawała się do Warszawy za fałszywym paszportem. Na jego polecenie, w jakim celu idzie do Warszawy, dawała wymijające od-

powiedzi.

Leber bał się, że jeszcze głębiej zagrzeźnie i zerwał z nią. Ona zaś nie puszczając go, deptała mu po piętach, żądając pieniędzy, ale on odpychał ją od siebie, a i raz nawet wyrzucił ją z mieszkania.

— Dlatego, panie pułkowniku, ta tchórzliwa agentka chciała się na mnie zemścić — zakończył swe zeznanie Hans Leber.

— Ale czy Leber mówił prawdę? Czy nie chciał w ten sposób wy dostać się z niebezpiecznej sytuacji?

Redl postanowił urządzić konfrontację między Teresą Stieglitz a Leberem, ale konfrontacja nie dała wyniku, ponieważ kokota zrzuciła winę na kolejarza a on na nią.

Komu miano wierzyć? Redl był skłonny wierzyć młodzieńcowi. Przebiegły szef austriackiego wywiadu miał już okazję poznać tajemniczą kobietę, odkryć jej niebezpieczną grę i zdemaskować ją. Pomogły mu w tym specjalnie urządzone zainstalowane w biurach wywiadu. Każdy, kto przekraczał próg biura „Nachrichtendienst” był, nie mając o tym pojęcia fotografowany w różnych pozach. Każde poruszenie interesanta zostawało uwiecznione na kliszy fotograficznej.

W jaki sposób to przeprowadzono? Jak już wiemy, w poczekalni biura wisiły dwa portrety starych cesarzy austriackich. W oczach tkwiły małe aparatki fotograficzne. Aparatki te automatycznie fotografowały każdego interesanta.

Poza tym Redl zainstalował w biurach wywiadu jeszcze coś ciekawego: głos każdego interesanta był uwieczniany na płytach gramofonowej. Dzięki temu żaden in-

teresant nie mógł zaprzeczać własnym słowom. Skrzynka, która na ścianie wisiała i nosiła niewinny napis: „apteczka domowa”, była specjalnym aparatem, służącym do przenoszenia głosu na płytę gramofonową.

Nawet odciski palców każdego interesanta pozostawały w urzędzie, pomimo że interesant nie miał o tym pojęcia.

Wszystkie papiery leżące na biurku w rzeczywistości nie miały żadnej wartości i tylko umyślnie umieszczono na nich napis „ściśle tajne”.

Wszystkie te papiery były posypane bardzo delikatnie proszkiem. Dzięki specjalnemu sygnałowi, który znajdował się pod stołem i którego interesant nie mógł zauważyć, dyżurny oficer kazał się wezwać do przyległego pokoju. Telefon zaczynał wówczas dzwonić, dyżurny oficer przez kilka chwil mówił przez telefon, następnie przeproszał interesanta i wychodził z pokoju, zostawiając go samego.

Gdy interesant miał jakiś związek ze szpiegostwem na rzecz obcego mocarstwa, chwycił z biurka jeden z dokumentów, które leżały na stole i nosiły nęcący napis „ściśle tajne”.

W tej samej chwili wracał oficer i interesant odkładał akta na stół. Ale odcisk jego palca pozostawał już na papierze...

Chcąc się przekonać, czy Leber rzeczywiście jest szpiegiem, czy też tylko niewinną ofiarą Teresy Stieglitz, postanowił Redl uczynić z Leberem zwykłe doświadczenie, które przeprowadzał z każdym interesantem w biurach austriackiego wywi.

(Dalszy ciąg jutro).

Kalendarz dnia

WTOREK

8

MARZEC

Wincentego Kadłubka b. Słowiański: Miłogosta. Słońca wsch. 6.9, zach. 17.27. Księżycy wschód: 8.47, zach. 0.12.

KRONIKA HISTORYCZNA:

1223 Zmarł biskup krak. Wincenty Kadłubek, sławny kronikarz polski.
1791 Urodził się poeta Kazim. Brodzkiński.
1917 Kłoseński obejmuje rządy w Rosji.
1919 Finlandia uznaje państwo polskie.

PRZYSŁOWIA LUDOWE:

Na św. Wincenty nieraz mrozić byty.

CIEKAWY WIADOMOŚCI:

Pod względem naturalnego przyrostu ludności Polska jest na drugim miejscu w Europie.

RADY PRAKTYCZNE:

Ołówki chemiczne (atramentowe) są trujące. Nie dawaj dzieciom do zabawy.

ZŁOTE MYŚLI:

Każda nowa wolność narodów kończy się nową tyranią.

WESOŁE DROBIAZGI:

Lekarz o miłości: Miłość to niehygieniczne podniesienie ciśnienia krwi i niezdrowe przyspieszenie tętna.

PROSZKI
Kogutek
GRYPY, PRZEBIENIE BOLE GŁOWY, ZĘBÓW itp.
LADAJĄC DRYGIMALNYCH PROSZKÓW DR. FABELI, KOGUTEK
DZIAŁA JAKI PROSZEK WAM DAJE
BYĆ NA SUWOLNOŚCI
LADAJĄC PROSZKÓW „NIBRENO-NERVENIM” TYLKO W NOWYM OPAKOWANIU
TORBKACH HIGIENIZYCHNYCH.

OMADKI DO UST SZACHA

to gwarancja
pełnych
naturalnych ust.
Szach Warszawa

Na małej wokandzie...

Apetyt nieboszczyka czyli: „Uciezka za granicę”

(A. E.) Pan Michał Tukaj, mężczyzna wielki i silny, jak tur, został pewnego razu spoliczkowany przez Błażeja Bulwę, który — choć słaby i cherlawy — ale po jednym służbowym nabiera odwagi.
Ponieważ zachodziła obawa, że rozjuszony pan Michał zerwie na części podchmielonego napastnika, przeto przyjaciele tego osiastnego obstąpili siłą i wyjaśnili mu, że ludzie honorowi zatłwiają podobne sprawy tylko w drodze pojedynku.
Pan Michał dał się przekonać. Na miejscu wybrano sekundantów i umówione dnia wszyscy zainteresowani przybyli wczesnym rankiem do podmiejskiego lasu.
Stronom rozdano rewolwery. Sekundanci wymierzili kroki mi odległość. Na dany znak huknęły strzały i biedny pan Błażej osunął się bezwładnie na ziemię.
Przyjaciele podbiegli do leżącego. Zdjęli czapki i chwilę stali w milczeniu. Następnie zaś zbliżyli się do stojącego nieruchomo zwycięzcy i rzekli:
— Masz pan cel w ślipiu, że kłękajcie narody. W same serce! Ale tera wiej pan chybkiem za granicę, ponieważ że kara śmierci będzie, jak nic. No cóż? Trudno się młowi, byle honor był w porządku. Szczęśli-

węj podróży, panie Michale, bo w kraju krewa z panem.
Przerażony pan Michał znikł czym prędzej w gąszczach lasu. Wówczas zaś podniósł się z ziemi zabity pan Błażej i rzekł:
— Dla ofiary nie ma kary. Kto by uwierzył, że takiego mocharza można pustym naboja my wykantować?
— Bo głupi! — odparł jeden z sekundantów. — wiadoma rzecz: silna gra, głowa słaba!
— Takim sposobem, terajno kochana, trza się za wyzerkę brać.
Nagle stała się rzecz nieoczekiwana. Mianowicie w listowiu dał się słyszeć szep: „Panowie gdzie ta szosa, żadnym fasonem trafić nie mogię” — po czym z kraków wylazł na czworakach sam pan Michał, rozglądając się lekliwie dokoła.
Trudno opisać zdumienie pana Michała, gdy ujrzał nieboszczyka, siedzącego z butelką wódki i kielbasą w rękę.
Jeszcze trudniej opowiedzieć jaką łaźnię sprawił siłacz przez rażonym kawałczakom, gdy zrozumiał, że wyprowadzono go w pole.
Wobec tych trudności rezygnujemy z opisu wspomnianej awantury i dodamy tylko, że Sąd Grodzki skazał pana Michała za pobicie na miesiąc aresztu z zawieszaniem

Szef brygady do walki z handlem narkotykami głównym organizatorem przemytu

Do zdemaskowania szajki przyczyniła się młoda agentka — Wśród aresztowanych znajduje się milioner chiński

Powszechnym tematem dnia w Ameryce jest wyczyn młodej agentki, 23-letniej Mary Allister. Jeszcze przed kilkoma tygodniami nikt jej nie znał w San Francisco. Mary Allister postanowiła poświęcić się walce z handlem narkotykami. Dzięki swym pierwszym drobnym sukcesom policja zwróciła na nią uwagę i była zadowolona z tej nowej pomocnicy, ponieważ handel narkotykami przybierał w Kalifornii zaskakujące rozmiary, a sukcesy władz były bardzo nikłe.
W końcu komendant policji zaproponował miss Allister, aby zajęła się tą sprawą. Młoda dziewczyna z miejsca się zgodziła, ale postawiła warunek, aby mogła pracować samodzielnie i aby udzielono jej daleko idących pełnomocnictw. Komendant policji zgodził się na to i już następnego dnia miss Allister znikła z San Francisco.
Dopiero po kilku tygodniach wróciła i opowiedziała komendantowi policji o rzeczach, które przysprawiły go o osłupienie.
— Nic dziwnego, że dotychczasowe wysiłki policji nie odnosiły pożądanego skutku — oświadczyła — ponieważ Chris Hansen, szef brygady do walki z handlem narkotykami, był jednym z głównych organizatorów przemytu narkotyków.
Ani komendant policji, ani gubernator, którego natychmiast zawiadomiono o informacjach agentki, nie chcieli dać wiary jej słowom, ponieważ Chris Hansen uchodził za jednego z najzdolniejszych funkcjonariuszy policji kalifornijskiej.
O sprawie tej dowiedziała się rada miejska San Francisco i

na tajnym posiedzeniu powzięła uchwałę, aby komendant policji przeprosił agentkę i sprawdził podane przez nią informacje.
— Nie mam nic do dodania — oświadczyła miss Allister, gdy jej zakomunikowano uchwałę rady miejskiej. — Z mojej podróży przywozłam dużo materiału obciążającego, który pozwala panom przystąpić do działania.
Główna kwatery bandy znajduje się w mieście Reno, w klubie Woo-Singa, jednym z najwytworniejszych lokali nocnych miasta.
Wszystko to zgadzało się co do joty. Chińczyk Woo-Sing i Chris Hansen byli szefami bandy przemytników. Panna Allister nie ustąpiła wprawdzie miejsca na wybrzeżu, dokąd do bijały stątki z narkotykami, i trasy, jaką przebywał transport

z gór Sierra Nevada do Reno. Udało się jej tylko dostać do pokojów, w których przechowywano narkotyki.
Gmach klubu Woo-Singa nie różnił się zewnątrznie nie różnił od innych wytwornych lokali nocnych. Dom był jednak w istocie podminowany, a w piwnicach mieściły się olbrzymie składowe, w których przechowywano różnego rodzaju narkotyki. W podziemiach znajdowało się również doskonale urządzone laboratorium, w którym chemicy produkowali narkotyki.
W jednej z piwnic panna Allister natknęła się na prawdziwy arsenał. Była tam przechowywana olbrzymia ilość broni i amunicji, która pozwoliła przez kilka dni stawiać zbrojny opór policji.
Policja przystąpiła do akcji jeszcze tej samej nocy. 800 policjantów pod osobistym do-

wództwem komendanta policji z San Francisco wtargnęło do klubu Woo-Singa. Niespodzianie przybycie policji tak oszołomiło przemytników, że nie zdążyli chwycić za broń.
Wśród 58 aresztowanych osób znajdował się chiński milioner Woo-Sing oraz Chris Hansen. W podziemiach lokalu policja znalazła około 600 kg. opium i innych narkotyków, oraz tak znaczną ilość broni i amunicji, że należało użyć 4 samochodów ciężarowych do przewiezienia jej do urzędu śledczego.

Poradnia życiowa Rofla Nelsona

J. H. L. 1235. Oddała Pani swoje serce człowiekowi, który nie zasługuje na taki ogrom uczucia. Zie Pania nie kocha. Żyje z Pania jedynie ze względów materialnych. Jest za leniwy, by pracować, a obecnie w swoim życiu przy boku Pani zupełnie mu odpowiada. Gdyby Pani była młodsza i łatwiejsza i liczyła się w stosunku do niego z groszem odczłoby, natychmiast porzuciłby Pana swoją ofiarę. Jest pewny siebie. Zna swoją wartość przystojnego mężczyzny.
Radej nie ludzić się i być przygotowaną, że z jego strony wkrótce nastąpi zerwanie, zrużdziła mu się bowiem Pani i jeśli tylko społa dotrze sytuowana, przystojną kobietę, która jego pokocha zamiast natychmiast miejsce zamieszkania.
Wesoły kawaler 5331. Jest Pan młodo chory. Choroba jest wprawdzie zaleczona, ale korzystać było by dla Pana nie żenić się. Naraziłby Pan przede wszystkim na tę uciążliwą chorobę. Spokojne życie z dala od kobiet pozwoliłoby Panu na oglądanie tego pięknego świata jeszcze przez długie lata. Małżeństwo nie przyniosłoby Panu szczęścia.

W CZTERY OCZY Intymna rozmowa ksa z czytelnikami

Uwierzyć we własne siły Oto ratunek w krytycznej sytuacji

P. JAN donosi nam: „Poznałem przypadkiem ładną panią i zakochałem się w niej po uszy. Pomimo, że wiem, iż nie jestem jej obojętny — traktuje mnie z mro. Nie dziwię się co prawda jej postępowaniu. Sam jestem temu winien. Bo choć jestem dość ładny i mogę się podobać, ale wcale nie umiem znaleźć się w towarzystwie kobiet i w ogóle jestem jakis dziwny w zachowaniu, że je to denerwuje.
Moja ukochana zaś pragnie, by u niej bywać. Trzeba więc też umieć z nią rozmawiać, a mnie to wcale nie idzie. A tak chciałbym się dostosować do tego...
Proszę mi poradzić, co mam czynić, bo jestem w rozpacz i gdyby mnie odrzuciła, niechybnie popełniłbym samobójstwo. Na pewno zaś małe odrzuci, jeżeli nie stanę się inny. Wolałbym się tylko wstydzić. A mam już lat 24.
Wtedy zaś — na co mi takie życie? Cóż więc mam uczynić, bo ja nie zniósę mego stanu i za parę dni już mogę nie żyć. Zbyt małe już to wazy stko denerwuje...”

może, czy mrulkiwością, przestraszył się, że to może zagrażać Państwu szczęściu i ten strach, to przynębiające poczucie własnej małowartości ciowości dobija Pana i będzie straszyć coraz bardziej pogarszając, budząc już świadomość swej całkowitej nieżyteczności życiowej w ogóle.
Sytuacja jest więc groźna. Ratunek jeden — przewyciężyć to przykre uczucie, uwierzyć we własne siły, otrząsnąć się z przynębiań, śmiało a zdobywco ustosunkować się do życia, uśmiechnąć się do niego, a w no, z pewnością odpowie Panu jedynym ze swych najczarowniejszych uśmiechów.

Wiem, że najtrudniej jest prowadzić rozmowę wtedy, gdy się ma świadomość, że tę rozmowę prowadzić trzeba nieuchronnie. A dlaczego? Bo po pierwsze pod przymusem nigdy nie mądrego do głowy nie przyjdzie, a po drugie zaś jeszcze bardziej utrudnia rozmowę właśnie sama świadomość, że coś trzeba powiedzieć, bo jeżeli nie, to będzie źle. Otóż ta przykra świadomość jest właśnie głównym hamulcem i ją właśnie trzeba przewyciężyć.
Wytwarza się bowiem coraz bardziej narastające poczucie swej niższości, małowartościowości, które owa słuszną czy urojoną niższość jeszcze bardziej potęguje, rodzi ją nawet tam gdzie jej nie było. Rada na to dwójaka: trzeba ochłonąć z tego przynębiającego uczucia, nabierając ufności w siebie i w swe możliwości oraz starać się o pogłębienie, uduchowanie swego uczucia. Na ogół ludzie zakochani przecież mają tak wiele tematów do rozmowy. Wiem, że jest wielu takich, którzy na spotkanie z ukochaną osobą zdają się pełni najrozmaitszych z góry wycisnionych się na usta słów.
Nic dziwnego, bo przecież samymi wyznajaciami miłosnymi można wypełnić sporo godzin rozmowy. A wzajemne wrażenia całodziennie, plany na przyszłość, a opowieści z przeszłości, wymyślone poglądy na rozmaite tematy! Przecież miłość nie polega chyba jedynie na poządiwym wpatrywaniu się w ukochaną osobę. Mnie! Istnieć również jakieś zbliżenie duchowe.
Rozumiem, że można być małomównym z natury, ale przecież nie do pogodzenia. To też upatruję dramat w tym, że w tym momencie, że się Pan zbyt przejął swoja nieśmiałością

Godne naśladowania!

Dla dzieła rozważań i szkolnictwa na Kresach Wschodnich

Kresy Wschodnie są jedną z najuboższych i najślabiej zapoczątkowanych we wszystkie urzędzenia i do bycze cywilizacji dzielnic Rzeczypospolitej. W interesie ogólnym kraju i zwłaszcza Wschodnich jego rubieży leży jak najintensywniejsza praca nad podniesieniem ich poziomu gospodarczego i kulturalnego. Każdy krok naprzód w tym kierunku jest pozycją dodatnią w bliższym ożołaokrajowym i przyczynia się do rozwoju dobrobytu i zapewnienia lepszego jutra naszym Kresom.
Pierwszorządne znaczenie w tym kierunku mają wszelkie poczynania kulturalno - społeczne a przede wszystkim zaś wysiłki ku rozbudowie szkolnictwa. Każda inicjatywa w tej dziedzinie winna być należycie oceniona i co najwazniejsze — powinna jako przykład pobudzić do naśladowania.
Piękny przykład takiej inicjatywy i czynu obywatelskiego daje Wschodnia Polona Gmina, która której zarząd i pracownicy podjęli się na ufundowanie szkoły powszechnej kolonia Dąbrowica w powiecie Kowelskim, w gminie Maniowiczach. Staraniem inicjatorów uruchomiono szkołę, w której kształcą się 30 dzieci, otrzymując nie tylko naukę, lecz i dożywianie na miejscu, oraz w razie potrzeby niezbędną odzież i obuwie. Szkoła została wyremontowana w niezbędne pomieszczenia, sprzęty szkolne i całkowicie urządzona. Na święta dzieci otrzymały podarki i słodycze.
Całkowite utrzymanie szkoły pokrywają w połowie zarząd fabryki „Sokół” i w połowie pracownicy tej fabryki.
Przykład zrozumienia potrzeby szerzenia kultury polskiej na Kresach Wschodnich i rozbudowy szkolnictwa w tej dziedzinie powinienby zrodzić głośnie echo i skłonić do pójścia za tym przykładem wszystkich, którym leży na sercu „dobry kraj”. Dlatego też historia szkoły w Dąbrowicy zasługuje na to, aby być rozgłoszona jako inicjatywa o znaczeniu społecznym.

Z. KAMINSKA

Wziewczyzna do wszystkich

niezwykle dzieje pięknej dziewczyny
na wielkomiejskim trakcie

Franciszek Snopkówna bieda w domu wypędziona ze wsi do miasta do chłostki. Młoda niekarna dziewczyna padła ofiarą niezłomnego szefa. Kiedy nie można było już dłużej skutków przelanej krwi, strawa parafianemu po prostu wygnała ją na ulicę, obrzucając jeszcze stółkiem wymyślowym.

Młoda, niezwykłe urodziwa dziewczyna, rad byłby zapiekować się płacił pan Skawery, który w tym czasie dowiadawszy się o stanie dziewczyny, przysięgnął z opóźnieniem.

Przebiegła sarkana schronienia w domu rodziców. Tu zapiekowały się nią dwie dziewczyny, pomagające w restauracji. Za ich pośrednictwem Franciszek otrzymała pracę i dzień ten dojechała do chwili rozwiązania. Decydująca chwila zastała ją na ulicy.

Zrobił się zaraz swaśno koło mojej osoby. A co mnie to już nie było obojętne. Taki był mój ból. Zębami kamienie bym gęła, gdybym mogła jakoś uchwycić.

Z ulicy zabrakło mi pogłowia. Tęsknota do do jakiegos szpitala i w parę godzin później, było już po wszystkim.

Urodził mi się chłopczyk. W tym szpitalu było mi jak w niebie. Chodzili koło mnie i pan doktor i siostry, jak koło jakieś ważnej osoby. Klady często dawały koło mnie.

Strasznie to smieszne. I takie coś dziwne coś koło siebie takie małeświo, które jeszcze coś prawe nie chwila, rusza mały mi uszczkami, śmieszko ma taką pomarszczoną, delikatną...

Wtedy byłam naprawdę szczęśliwa. Nie obchodziło mnie nie na świecie, żeby tylko to małeświo tak leżało koło mnie. Mogłabym nie jeść, nie ruszać się, tylko spojrzałabym na swego synka.

Mówili, że jest bardzo chudy, wąły, ale zdrowy i że będzie z niego podciecha.

— Nie trzeba się martwić tym, że ma małą wagę. Jeszcze jej nabierze i przebiegnie inne dzieci — powiedział pan doktor.

Bardzo mu byłam wdzięczna za te słowa. Halina i Józia dowiedziały się z czozy, że ze mną był ten wypadek na ulicy. Nie podali w gazecie nazwiska, tylko pierwszą literę, ale domyśliły się, że to o mnie piszą, bo zaraz następnego dnia przyszły do tego mieszkania, które miałam wynajmując i nie zadawali mi.

Halina bardzo się cieszyła moim synkiem. Powiedziała, że to najładniejsze dziecko na całej sił, a było tam małeświo za dwadzieścia, albo i więcej, i dwie miały bliźniaki.

Przeczyły jeszcze raz do mnie w najbliższą niedzielę, przyniosły grzechotkę, ale Rysio (tak chciałam owościć swego synka) był za mały, żeby się bawił grzechotką.

Prędko wracałam do sił i do zdrowia, ale jeszcze prędzej do swego zmartwienia, co zrobi. Czy wezmą mnie do pracy, jak ja będę pracowała, kiedy trzeba dziecko karmić. Przecież nie pozwolą mi brać ze sobą dziecko do restauracji!

Zwierzylałam się z tych kłopotów Halinie. Ale Halina była jakaś dziwna. Popadała w zamyślenie, że nie nie słyszała, co się do niej mówi. Trzeba było ją ruszyć, żeby się odzwała.

Józia spojrziała na nią zasmucona.

— Nie wiem, co się z tą dziewczyną dzieje, ale coś jest niedobrze. Czy aby czasem nie chorą. Coś, kiedy nie mogą nie z niej wyjechać — powiedziała Józia do mnie, kiedy Halina wzięła na ręce małeświo, przewiodła z nim trochę dalej na rzecie i zaparkowała się w buzi Rysia. — I zmusiałam ją, żeby sobie tę smieszko kupiła i już za tydzień przesłanie zmywał stółki, tylko będzie ją kwiatami, jak tego pragnęła, a nie nie pomaga. Doje się o nią.

Wtedy widziałam Halinę osłoni raz.

W parę dni później, w sobotę, w dzień Małki Bożej umarła. Doktor powiedział, że na serce. Za dziecko była praca dla niej w zmywalni. Wąta była, a serce miała słabe, chociaż takie dobre... Może właśnie dlatego takie słabe...

Nie zapomniałam tej dziewczyny do końca życia. Taką była jakaś odmienna od innych, taka piękna i taka dobra. Ze to też Pan Dąg takich dobrych ludzi tak prędko zabiera z ziemi do siebie!

Dłama na wyprowadzeniu i to tylko z daleka, bo nie chciałam się pokazywać z dzieckiem na rękę. Pałam się, że może nie będą mnie chciały przyjąć do pracy.

Ładny mój potrzeb. Pan Ksawery siedział zaraz za trumną, czarno ubrany. Trzymał głowę zwieszoną na pierci.

A może gdyby mu powieć była prawda, może nie miałby jej za złe; może gdyby wcześniej przesłała chorować w tym gościu i zadachu tak ciężko, to możeby żyła do dziś dnia?

Kto to może wiedzieć? Nie od niego nie wzięła przez cały czas pracy. Za to cały potrzeb pan Ksawery zapłacił. I w końcu karł zawiesił na trumnie.

Sala i Józia i parę innych dziewczyn i jeszcze jakieś osoby, których zapomniałam nie zapomniałam.

Ja na razie zamieszkałam tam, gdzie mi Józia

Jaś adres. Nie było tam węgdnia, bo lokatorów było dużo. Jedną kobietą z dwójkiem małych dzieci. Kiedy ją rzucił, sama chodziła na posługi a mnie prosiła, żeby się jej dziećmi opiekować. Połone to było, nie do wyrzucenia! Wszystko ruszy, wędznie wzięło. Musiałam uważać, żeby jedno drugiemu jakiej krzywdy nie zrobiło, albo obydwa mojemu Rysiovi.

Mieszkały tam jeszcze dwie kobiety, to tym znów ciągle te dzieci przeszkadzały. Jak tylko mały nie było w domu, to trzapały tych chłopaków, że się mogło zmieścić. I co ja mogłam na to poradzić? Cóż szczęście, że mój Rysio to było spokojne dziecko. Rzadko kiedy popłakał, jakby czuł, że jest u obcych, na łasce, że zaraz będą wrzeszczeli i wymyślali.

Długo tam mieszkać nie mogłam. Pieniądze się wyczerpywały, a ja znów nie wiedziałam, co z sobą zrobić.

Józia mówiła, że każdej chwili mogą mnie przyjąć do roboty, bo pan Ksawery zrobi to dla pamięci Haliny, ale jak mogłam pokazać się z dzieckiem?

I wtedy jedna z tych kobiet, która tam mieszkała, powiedziała mi, że jak była służącą u jednych państwa, to jej się zdarzyło coś podobnego. Umieściła swoje dziecko w takim specjalnym zakładzie imienia księżna Boduena, płaci już przez trzy lata pięć albo i więcej złotych miesięcznie i ma spokój.

Przychodziły mi do głowy najrozpaczywsze myśli, kiedy tak się zastanawiałam, że pieniądze już się kończą, że nie będzie ani co jeść, ani za co mieszkać. I to w dodatku z takim małeświo, Dogu ducha winnym. Za co ono miałoby cierpieć? I tak jeszcze szczęście, że chociaż marnie się człowiek odżywał, ale pokarmu jakiś starczało.

Poślałam ją do tego zakładu na Nowogrodzkiej. Nie poszło to tak łatwo. Musiałam jeszcze cały miesiąc czekać, chodzić po rozmaitych biurach, namówić wujka mojego synka. Gdyby nie Józia, to bym przez ten miesiąc nie miała co jeść, ani gdzie mieszkać. Dawała mi pieniądze i tak jakoś przelewałam ten miesiąc.

I w końcu oddałam swojego Rysia. Trudno mi opowiedzieć, jak się czułam, kiedy brał go z moich rąk. Wiedziała, że będzie miał całkiem dobrą, że mu tam krzywdy chyba nie zrobią. Ale każda matka myśli, że ona potrafi lepiej zaopiekować się swoim dzieckiem, choćby niewiele potrafiła obojętne koło dzieci.

Wychodziłam z smutkiem jakbym się upiła. Nogi się uginały pod mną, w oczach dawało. Musiałam się oprzeć o drzewo, tak mi serce zacisnął żal.

Gdyby nie Józia, to nie wiem, czybym z powrotem nie pobiegła, żeby odebrać swojego Rysia, przyuliś go do piersi, ucałować i już nigdy z rąk nie wypuszczać!

Rozumiałam, że to nie miało sensu, boby to dziecko iko razem z mną uskwierliło z głodu, ale co innego rozum, co innego serce!

Naturalnie Józia mnie powstrzymała i wzięła ze sobą do restauracji.

Zaprowadziła mnie do pana Ksawerego. Jak też pan Ksawery zmierzniał! Zał było parzeń na niego. Nie był nigdy tłusty, ale teraz twarz mu się wyciągnęła, oczy zrobiły się jakieś większe, postarzał się, zbrzydł.

Jak mnie zobaczył to jednak uśmiechnął się.

— Co, urlop się udał? Ładny? Zdrowy?

Patrzyłam na niego zdziwiona.

— No, no! — machnął ręką. — Wiem wszystko! Można było powiedzieć mi prawdę, dajmy ci może lżejszą jaką robotę, nie taką ciężką, która mogła cię przecież życie kosztować.

Od razu twarz mu się jeszcze bardziej wyciągnęła, odwrócił się i nie powiedział ani słowa więcej.

— Halina mi się przypomniała — szepnęła do mnie Józia.

Tak wróciłam do roboty. Naturalnie byłam bez pieniędzy i jeszcze zadłużona u Józii, nie mogłam mieszkać nigdzie, do tamtam wiod po staremu miejsce w izbie dziewczyn. Było już ich tylko trzy, bo jedna z jakimś chłopakiem z powrotem uciekła do Lublina. Podobno miała wyjść za mąż, ale jej przyjaciółki opowiadały, że to nieprawda, że będzie można ją znaleźć na ulicy w Lublinie.

Nie podrzymywałam tej rozmowy. Zośka po dawnemu była sekutnicą, nie do wytrzymania. Dotykała mi chyba jeszcze bardziej. Dopytywała się ciągle, do jakiej fabrykantki aniołków oddałam swoje dziecko. Sama nie wiem, czego ona ode mnie chciała. Znosiłam to cierpliwie, jak umiałam. Obiecywałam sobie, że niech tylko trochę z biedy wyjdę, zaraz się wyniosę, poszukam sobie mieszkania, albo może i z Józją zamieszkaamy, to narazicie będę miała spokój i nie będę patrzyła na wredne dziewczysko, które mi życie zakruwało!

Roboty w tym czasie nie było wiele. Można było sobie nawet powyglądać oknem.

Na podwórku był taki kawałek ziemi. Rosło na nim jedno drzewko, kasztan, i naokoło trochę błędnikowej trawy.

Kasztan miał już duże liście, a wszystkie poukładały się płasko, jak rozczapierzone zielone dłonie. Dzieci tak ustawiają ręce, żeby na nie kapła woda z dachu, kiedy pada deszcz. Tak ten mizeriutki kasztan podstawił swoje liście, żeby na nie padało światło zza murów kamienicy.

Widać go było przez okno. Kiedy patrzyłam na tę drzewinę, robiło się tak tęskno za swoimi, a przede wszystkim za moim Rysiem, że wytrzymać było trudno.

Te dziewczyska z dnia na dzień stawały się nieznośniejsze. Co noc jakiś kawaler przychodził przez okno. Sodomna i Gomora robiła się w tym pokoiku. Zakrywałam sobie głowę kocem, wykałam palce do uszu, żeby tego wszystkiego nie widzieć i nie słyszeć.

Jednej nocy przyszedł jakiś mężczyzna podchnielony. I mnie zaczął zaczepiać. Nakrzyczałam na Zośkę i zapowiedziałam:

— Jak mi jeszcze raz pijaka jakiego sprowadzisz, to powiem panu Ksaweremu!

A ona na to:

— Spróbuj ty! To znajdzie się taki, co ci wszystkie zebra porachuje!

Zmilkiałam znów. Odmawiałam sobie wszystkiego, żeby jak najprędzej pospacać długi i mieć na jaki kąć gdzie indziej, bo czułam, że to wszystko złe się skończy dla mnie, albo dla tej dziewczyny.

W poniedziałek zawsze było w nocy najweselej. Dziewczyska były wypoczęte, bo roboty było mało, to sobie wtedy pozwalały, co im tylko do głowy wpadło.

W jeden poniedziałek położyłam się wcześniej spać, żeby jak najprędzej zasnąć i nie słyszeć tego wszystkiego. Zasnęłam nawet prędko, myśląc o swoim Rysiu, jak mu tam jest u obcych ludzi, radując się, że go zobaczę w niedzielę, kiedy pojde zanieść te dziesięć złotych. Nie spałam chyba długo, kiedy hup! zeskoczył ktoś z okna na podłogę.

— Już jest gość! — myślę sobie.

Naciągnęłam tylko mocniej koc na głowę.

— Jak to jedna przed drugą nocet wzięła nie ma — myślałam ze złością. — I taki chłop też lewstydnął! Chłop, to chłop, ale te dziewczuchyl!

Zaczęły się znów chichoty, siktumione popiskiwanie, zabawa na całego.

Zabulgotała wódka, którą pewnie Zośka układała, albo polewała sobie, bo i tak i tak robiła.

— A co ta wasza czwarta? — słyszę męski ale piskliwy głos. — Co ona się tak chowa? Odpowata, czy jak? Ciemno, i to tak nie widać! Wyłaź!

Głos wydał mi się znajomy, ale nie odzwałam się, ani nie wyjrzałam spod koca, choć było mi gorąco i duszno.

— Zostaw ją — powiedziała Zośka. — Ni dawno urodziła, to musi wypoczywać!

Męczyzna zachichotał. I wtedy przypomniało mi się, że słyszałam już taki śmiech, ale gdzie? Tego sobie przypomnieć nie mogłam.

Zabawiali się coraz weselej. Kottowali się z Zośką i jeszcze jedną, Jadźką, a widać tylko się podśmiewywała, a chociaż ona była najspokojniejsza i najprzystojniejsza.

Naraz... hup, hup, hup! — wołały.

Proszek od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FABR.
KOWALSKINA
stosuje się również
**PRZY PRZEZIĘBIENIU
GR. PIE:KATARZE**

Daszy ciąż jutro

Z TERENU CAŁEGO WOJEWODZTWA przybywają pracownicy umysłowi na Zjazd do Kielc

Ostatnio na terenie Zw. Zawodowych Pracowników Umysł. znacznie wzógł się ruch organizacyjny. Niedawno powołana do życia Międzyzwiązkowa Komisja Porozumiewawcza Związków Pracowniczych woj. kieleckiego w Kielcach zwołuje na dzień 12 i 13 marca br. wielki zjazd delegatów organizacji pracowników umysłowych z terenu całego województwa.

Bezpośrednio po zjeździe

Kina kieleckie:

Czwartak Trędowata
Palace: Kurier carski
Gasino: Zbieg z San Quenlin
WF. i PW Dwa dni w raj

Kupon „K. Expressu Codziennego”

upoważnia do otrzymania w kasie kina „Palace” w Kielcach biletu w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca

Trudno żyć kulturalnie bez RADIOODBIORNIKI

TELEFUNKEN

Najnowsze modele tych aparatów do nabycia w sklepie Elektrowni Kielce, ul. Sienkiewicza 59.

B A R i RESTAURACJA BRISTOL

Kielce, Sienkiewicza 21 tel. 12-19
Zaprasza dziś na specjalne dania barowe

Kotłuny litewskie w buljonie	60 gr.
Ozór woł. pekl z grochem	50 gr.
Zraziki po nelsonsku	50 gr.
Kiełbasa smażona z cebulką	40 gr.
Fasola po bretońsku	40 gr.
Bigos myśliwski	30 ..

Ceny niezmiennione od 1935 r.

Kupon ulgowy „K. Expressu Codz.”

okaziecielowi kasa wyda bilet ulgowy w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca w „CZWARTAKU”.

Wyrób szczotek i pędzli

J. OKRAJEWSKI
Kielce, ul. Sienkiewicza 30

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie szczotkarstwa wchodzące do użytku domowego, fabrycznego i technicznego, po cenach bardzo przystępnych

Posiadam na składzie: walizki, teczki, sznury, zabawki, linoleum, chodniki, wycieraczki i t. p.

nastąpi publiczne zgromadzenie sprawozdawcze z udziałem wybitnych działaczy ruchu pracowniczego. Mię-

dzy innymi przybędą prezes Centr. Kom. Poroz. p. Józefkiewicz, prezes Prac. Samorz. Teryt. poseł Pa-

cholczyk, prezes Prac. Miejskich mec. Orłowski, vicepr. Międzyzw. Komisji Org. Urzędników Państw. i czło-

nek Zarz. Gł. Z. N. P. p. Kwiatkowski sekretarz gen. Unii p. Kościński i red. Gacki.

Straszne samobójstwo urzędnika

Przeniesiony z Zawiercia do Kielc rzucił się pod pociąg

W Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych w Kielcach pracował od niedawnego czasu w charakterze urzędnika Ludwik Fajer, zam. przy ul. Focha Nr 50. Poprzednio Fajer pracował na wyższym stanowisku w PZUW. w Zawierciu.

Przeniesiony do Kielc na niższe stanowisko doprowadziło urzędnika do rozpaczy, co spowodowało, że Fajer począł się nosić z zamiarem samobójstwa.

Zrozpaczony urzędnik do prowadził swój zamiar do skutku. Po krótkim namyśle zdecydował się popełnić samobójstwo przez rzucenie się pod pociąg.

O godzinie 12 m. 45 na przejeździe kolejowym przy

Alei Karczówkowskiej Fajer rzucił się pod przejeżdżający pociąg.

Świadkowie tej mroźnej sceny, natychmiast po przejściu pociągu pospieszyli z ratunkiem. Oczom ich przedstawił się straszny widok po-

szarpanych zwłok, plwających się w kałuży krwi.

Mimo natychmiastowej pomocy, jakie udzieliło ambulatorium kolejowe, lekarz stwierdził już tylko zgon.

Tragicznie zmarły urzędnik osierocił żonę i dwoje dzieci.

Obrady Tow. gimn. „Sokół”

Ubiegłej niedzieli obradowali w Kielcach delegaci okręgu Tow. Gimn. „Sokół”.

Obrady urozmaicone były popisami gimnastycznymi członków Stowarzyszenia w sali Domu WF. i PW.

Na obradach poruszono kwestię najbliższego ogólnopolskiego Zjazdu Sokolstwa do Lwowa, oraz omówiono cały szereg aktualnych zagadnień, związanych z działalnością Tow. Gimn. „Sokół”.

Obrady Związku Techników

toczyły się w Domu WF. i PW. w Kielcach

W dniach 6 i 7 marca obradował w Domu WF. i PW. w Kielcach 2-dniowy IX Zjazd Delegatów Związku Techników R. P.

W obradach wziął udział

wojewoda kielecki dr. Dziadosz, dca dyw. piech. leg. gen J. Zulauf, prez. miasta Artwiński, przedstawiciele samorządu gospodarczego i terytorialnego delegaci organizacji technicznych i społecznych oraz dyrektorowie fabryk COP.

Sprostowanie

W numerze niedzielnym naszego dziennika podaliśmy wiadomość o złożeniu mandatów przez pięciu radnych miejskich. Wiadomość ta dotyczy nie Kielce, a Sandomierz ukazała się tylko przez pomyłkę w kronice kieleckiej.

Łona kieleckiej Rady Miejskiej złożył rezygnację z mandatu tylko jeden radny z mniejszości narodowej. Rezygnacja ta nie została jednak przyjęta.

W części oficjalnej referat n. t. „Świat techniczny w życiu gospodarczym i obronie kraju”, wygłosił dyr. Fr. Bizowski.

Zjazd wysłuchał sprawozdań zarządu głównego oraz wyłonił komisje, które będą obradowały nad sprawami samorządu technicznego, uprawnień zawodowych szkolnictwa technicznego oraz ustaw, obchodzących świat techniczny.

W zjeździe wzięło udział ponad 250 delegatów.

Ostrzeżenie

Ostrzegam, że za długi zaciągnięte pod moją firmą nie odpowiadam. Wszelkie należności obowiązany jest regulować b. mój wspólnik p. Mieczysław.

P. Michałowski.

Pożar

We wsi Zakrzów, gminy Secemin, pow. włoszczowskiego, w zagrodzie Klimasa Antoniego wybuchł pożar, który zniszczył dom mieszkalny drewniany, oborę i stodołę, oraz zboże i paszę, ogólnej wartości 2788 zł. Przyczyną pożaru było nieostrożne obchodzenie się z ogniem

Kradzieże

Cupowskiemu Boruchowi (Kielce, Silniczna 11.), w Urzędzie Poczтовым w Kielcach skradziono z kieszeni portmonetkę, z zawartością 24 zł.

Kulińskiej Stanisławie (Kielce, Piotrkowska 75) nieznanymi skradł z mieszkania

prześcieradło, 6 mtr. płótna na ręczniki, i inną bieliznę, ogólnej wartości 25 zł.

Do mieszkania Karola Wójcika przy ul. Wygoda 3, dostał się nieznanymi sprawca i skradł garderobę ogólnej wartości 600 zł.

Odbiorniki sieciowe i grzejniki elektryczne, żelazka, łabryki, Kuchenki, grzałki do rurek, poduszki i inne

do nabycia na dogodnych warunkach

w Radomskim T-wie
ELEKTRYCZNYM
Spółka Akc. w Radomiu
ulica Traugutta Nr 53